

**Det Humanistiske Fakultets Uddannelser
Studieordning for Propædeutik i Latin
2008-ordningen
Under Uddannelsesbekendtgørelsen af 2004**

**Faculty of Humanities
Curriculum for the Elementary programme
in Latin
The 2008 Curriculum**

Rettet 2015

**Det Humanistiske Fakultet
Saxo-Instituttet
Københavns Universitet**

**Faculty of Humanities
The Saxo Institute
University of Copenhagen**

Kapitel 1. Indledning

1.1. Uddannelsesdel, fag og år.

Propædeutik i Latin, 2008-ordningen.

1.2. Tilhørsforhold.

Denne studieordning gælder for studiet af propædeutisk latin under Saxo-studienævnet, Elementarkursus i Græsk og Latin ved Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet.

1.3. Ikrafttræden og hjemmel.

Studieordningen træder i kraft d. 1. september 2008 i henhold til "Bekendtgørelse om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne" (nr. 338 af 6. maj 2004).

En studerende, der skal læse Propædeutik i Latin i forbindelse med et grundfag eller lign. efter d. 1. september 2008 eller senere, skal studere efter denne ordning.

1.4. Varighed og struktur.

Propædeutik i Latin er normeret til 30 ECTS-point fordelt på 3 fagelementer. Der er desuden et særligt fagelement Latin 1a på 15 ECTS-point for studerende ved Indoeuropæisk.

60 ECTS-point svarer til et års fuldtidsstudium.

Propædeutik i Latin indgår som tre af de første fagelementer i grundfagsdelen af BA-uddannelserne i Græsk og i Latin. Desuden indgår Propædeutik i Latin i grundfagsdelen af BA-uddannelserne i Klassisk arkæologi og Indoeuropæisk. Propædeutik i Græsk indgår også i de gymnasierettede BA-tilvalgsuddannelser i Græsk og Latin.

Propædeutik i latin består af følgende fagelementer:

- Latin 1 10 ECTS-point
- Latin 1a 15 ECTS-point
- Latin 2 10 ECTS-point
- Latin 3 10 ECTS-point

1.5. Indskrivning.

Nyimmatrikulerede studerende ved fag, som stiller studiestartsbetingelser om latin på propædeutisk niveau, tilmeldes automatisk Elementarkursus. Alle andre henvises til Elementarkursus' administration.

1.6. Merit.

Studerende vil automatisk få meritgodkendt latinkundskaber fra gymnasiet, således at latin 1 svarer til latin på C-niveau, latin 2 svarer til latin på B-niveau, og latin 3 svarer til latin på A-niveau. Den studerende kan søge studienævnet om meritgodkendelse af et eller flere fagelementer i propædeutisk latin, som den studerende har taget ved en anden uddannelsesinstitution i Danmark eller udlandet.

1.7. Faglig profil.

1.7.1. Formål og kompetenceprofil

Latin er et sprog- og kulturfag. På grundlag af væsentlige latinske tekster og romersk-arkæologisk materiale beskæftiger faget sig med romersk kultur og forestillingsverden. På latin har den antikke kultur levet videre fra Romerriget til nutiden, og latin har langt op i tiden været Europas fælles sprog, når man har kommunikeret internationalt inden for bl.a. litteratur, videnskab og religion. Latin åbner derfor for et førstehåndskendskab til europæisk kultur og dens grundlag.

Gennem arbejdet med væsentlige latinske tekster opnår den studerende indsigt i romersk kultur, dens forhold til antik kultur og dens betydning for den senere europæiske tradition. Indsigten i grundlaget for europæisk kultur bidrager til at sætte den studerende i stand til at forstå sin egen kulturelle identitet og se sig som en del af det større internationale fællesskab både sprogligt og kulturelt. Denne indsigt skaber forståelse for andre kulturer med en anden historie og andre værdier. Det grundige arbejde med teksterne, hvor opmærksomhed på detaljen hele tiden er nødvendig for forståelsen af helheden og omvendt, giver den studerende gode studievaner og giver studiekompetence. Undervisningen i latin styrker den sproglige fantasi og giver en systematik, som er effektiv for beherskelsen af dansk og for tilegnelsen af fremmedsprog.

Kernestoffet er:

- latinske filosofiske, retoriske, historiske, politiske og poetiske originaltekster fra perioden før ca. 150 e.kr.;
- oversatte tekster fra den græske og romerske oldtid;
- latinsk ordforråd, orddannelse, morfologi, syntaks, sproghistorie, semantik og stilistik;
- centrale latinske begreber inden for filosofi, politik, retorik og historie;
- væsentlige sider af romersk historie, samfundsforhold og kulturhistorie og deres betydning i senere europæisk kultur;
- hovedlinjer i latinens brug og udvikling gennem tiden, herunder latinens bidrag til de moderne videnskabssprog og til låne- og fremmedord i almindelighed.

Kernestoffet kan perspektiveres og uddybes med tekster, monumenter og/eller synsvinkler fra andre perioder. I det supplerende stof indgår endvidere faglitteratur, som uddyber nogle af de emner, der arbejdes med.

1.7.2. Kompetencemål

Den studerende opnår kompetence i:

- at oversætte ubearbejdede latinske originaltekster med brug af fagets hjælpemidler: ordbog, grammatik og paralleloversættelse;
- at vurdere oversættelser ud fra sammenligning med den latinske originaltekst;
- at anvende viden om latinsk morfologi, syntaks og semantik til at beskrive og analysere det latinske sprog;
- at udnytte sin viden om det latinske sprog til at genkende og forklare fremmedord og videnskabelige fagbegreber;
- at analysere og fortolke latinske tekster i deres historiske kontekst;
- at identificere, forklare og forholde sig til væsentlige værdier, begreber og tanker i antikken;
- at vise, hvorledes antikken har betydning i senere europæisk kultur.

1.8. Læsning af tekster på fremmedsprog.

En studerende ved Elementarkursus i Græsk og Latin skal være i stand til at anvende og vurdere tekster på engelsk.

1.9. 1. årsprøven

Den studerende skal senest inden udgangen af 1. studieår efter studiestart have deltaget i prøver i et omfang af mindst 45 ECTS-point for at kunne fortsætte uddannelsen. Inden udgangen af andet studieår efter studiestart skal den studerende mindst have bestået prøver med et omfang på 45 ECTS-point for at kunne fortsætte uddannelsen. Den studerende har mulighed for at indstille sig til omprøve i august til 1.årsprøven efter første eksamensforsøg.

1.10. Normalsidebegrebet.

Ved indstilling til prøver med tekstopgivelser af original latin tekst gælder følgende regler for beregning af normalsider:

En normalside prosa = 1300 bogstaver

En normalside poesi = 25 verslinjer

På latin1 kan en normalside originaltekst erstattes af 2 normalsider konstruerede tekster.

En normalside i forbindelse med tekstopgivelser (af moderne, vestlige tekststykker) og aflevering af hjemmeopgaver svarer til 2400 typeenheder inkl. mellemrum. Ved beregning af omfang af hjemmeopgaver indgår noter, men ikke forside, litteraturliste og bilag.

1.11. Stave- og formuleringsevne.

Ved bedømmelsen af skriftlige hjemmeopgaver og projekt skrevet såvel på dansk som på et fremmedsprog skal den studerendes stave- og formuleringsevne (som dokumenteret i den forelagte præstation) indgå i helhedsbedømmelsen af den pågældende præstation, idet det faglige indhold dog skal vægtes tungest.

1.12. Dispensation fra studieordningen.

Studienævnet kan dispensere fra bestemmelser i studieordningen, der alene er fastsat af studienævnet, og bestemmelser vedr. 1. årsprøven, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

1.13. Overgangsregler.

En studerende, der har studeret og aflagt prøver under tidligere studieordninger, kan i henhold til studienævnets retningslinjer overføre disse prøver til studiet under den nye studieordning. Prøver efter 2005-studieordningen afholdes sidste gang ved sommereksamen 2009.

Kapitel 2. Oversigt over og beskrivelse af uddannelsens fagelementer.

Propædeutik i Latin består af følgende fagelementer:

2.1. Oversigt over uddannelsens fagelementer:

Latin 1 (fagelementkode HLAA88031E):

Antal ECTS-point: 10 ECTS-point.

Prøveform: Bunden, mundtlig dialog med forberedelse.

Censurform: Ekstern censur.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

Latin 1a (fagelementkode HLAA88041E):

Antal ECTS-point: 15 ECTS-point.

Prøveform: Bunden, mundtlig dialog med forberedelse.

Censurform: Ekstern censur.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

Latin 2 (fagelementkode HLAA88051E):

Antal ECTS-point: 10 ECTS-point.

Prøveformer:

A: Aktiv undervisningsdeltagelse:

Censurform: Ingen censur.

Bedømmelsesform: Bestået/ikke-bestået.

B: Bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn:

Censurform: Intern censur.

Bedømmelsesform: Bestået/ikke-bestået.

Latin 3 (fagelementkode HLAA88061E):

Antal ECTS-point: 10 ECTS-point.

Prøveformer:

A: I) Aktiv undervisningsdeltagelse + II) bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn:

I) Aktiv undervisningsdeltagelse:

Censurform: Ingen censur.

Bedømmelsesform: Bestået/ikke-bestået.

II) Bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn:

Censurform: Ekstern censur.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

B: I) Bunden, mundtlig dialog med forberedelse + II) bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn:

I) Bunden, mundtlig dialog med forberedelse:

Censurform: 7-trins-skalaen.

Bedømmelsesform: Intern censur.

II) Bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn:

Censurform: Ekstern censur.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

2.2. Rækkefølge for afvikling af fagelementerne:

Der læses enten latin 1, 2 og 3 eller 1a.

Det er en forudsætning for at indstille sig til prøven i latin 2, at prøven i latin 1 eller tilsvarende er bestået.

Det er en forudsætning for at indstille sig til prøven i latin 3, at prøven i latin 2 eller tilsvarende er bestået.

2.3. Indhold og uddybende karakteristik af uddannelsens fagelementer:

Latin 1 (fagelementkode: HLAA88031E)

(10 ECTS-point)

Kompetencemål:

Den studerende opnår følgende kvalifikationer:

- kan oversætte lettere latinske tekster til dansk med brug af fagets hjælpemidler: ordbog, grammatik og paralleloversættelse(r);
- kan sætte teksterne ind i deres historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhæng og forholde sig til deres betydning i europæisk kultur;
- kan anvende morfologisk viden i den syntaktiske analyse;
- kan give en helsætningsanalyse af en simpel latinsk helsætning;
- kan identificere centrale ord og begreber i de latinske tekster og genkende dem som fremmedord og låneord i andre sprog, herunder videnskabssprogene.

Kernestoffet er:

- latinsk morfologi og syntaks på baggrund af ukomplicerede latinske tekster;
- grundlæggende latinsk ordforråd;
- latin i de europæiske sprog;
- romersk historie, samfund og kultur.

Undervisnings- og arbejdsformer:

Undervisnings- og arbejdsformen er holdundervisning med aktiv inddragelse af den studerende. I undervisningen indgår gennem hele forløbet varierede arbejdsformer. Selv om vægten i begynderfasen ligger på den sproglige indlæring, inddrages det kulturelle stof allerede fra begyndelsen, og it udnyttes både i arbejdet med kulturstoffet og med indlæring af grammatik. Indføringen i latinsk grammatik og i latinsk historie og kultur sker på baggrund af et begyndersystem evt. suppleret med lettere bearbejdede latinske tekster fortrinsvis fra perioden før 150 e.Kr. Supplerende stof kan inddrages til at uddybe de læste latinske tekster og sætte dem ind i et større perspektiv.

Faglige mål:

Eksaminanden skal kunne

- oversætte en ukompliceret latinsk tekst til dansk;
- analysere hovedelementerne i en latinsk tekst, morfologisk og syntaktisk;
- sætte teksterne ind i deres historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhæng.

Pensum: Der opgives 15 normalsider originaltekst eller det dobbelte antal normalsider tillempede tekster. Disse tekststopgivelser skal godkendes af eksaminator, jf. fagets procedure for godkendelse af pensum.

Prøveform: Bunden, mundtlig dialog med forberedelse.

Der prøves i oversættelse, sproglig analyse og indholdsforståelse af et af eksaminanden opgivet tekststykke. Hvert af disse tre elementer vægter 1/3. Spørgsmål og en opgiven latinsk tekst på højst 1/3 normalside udleveres til eksaminanden ved forberedelsestidens begyndelse.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

Censur: Ekstern censur.

Omfang: Prøven varer 20 min. inkl. votering, og der gives 40 minutters forberedelsestid.

Hjælpemidler: Eksaminanden må under forberedelsen disponere over kopier af trykte udgaver af de opgivne tekster, herunder begynderbøger, samt trykte udgaver af grammatikker, ordbøger og lignende materiale, som er opført på en særlig af studienævnet godkendt liste og offentliggjort mindst 14 dage inden eksamens afholdelse. Andet materiale af lignende karakter skal forelægges eksaminator til godkendelse. De noter, som eksaminanden udarbejder i forberedelsestiden og eventuelt anfører på selve eksamensspørgsmålet, må medbringes til eksaminationen og frit anvendes.

Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Særlige bemærkninger: Ingen.

Latin 1a (fagelementkode: HLAA88041E)

(15 ECTS-point)

Kompetencemål

Den studerende opnår følgende kvalifikationer:

- kan oversætte ubearbejdede latinske originaltekster med brug af fagets hjælpemidler: ordbog, grammatik og paralleloversættelse(r);
- kan sætte teksterne ind i deres historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhæng og forholde sig til deres betydning i europæisk kultur;
- kan vurdere oversættelser ud fra sammenligning med den latinske tekst;
- kan anvende morfologisk viden i den syntaktiske analyse;
- kan give en helsætningsanalyse af en latinsk helsætning;
- kan identificere centrale ord og begreber i de latinske tekster og genkende dem som fremmedord og låneord i andre sprog, herunder videnskabsprogene.

Kernestoffet er:

- latinsk ordforråd, morfologi og syntaks;
- latinske ord og begreber i de moderne europæiske sprog;
- romersk historie, samfund og kultur.

Undervisnings- og arbejdsformer:

Undervisningen omfatter Latin 1 og 2.

Undervisnings- og arbejdsformen vil være holdundervisning med aktiv inddragelse af den studerende. I undervisningen indgår gennem hele forløbet varierede arbejdsformer. Selv om vægten i begynderfasen ligger på den sproglige indlæring, inddrages det kulturelle stof allerede fra begyndelsen, og it udnyttes både i arbejdet med kulturstoffet og med indlæring af grammatik.

Der lægges i undervisningen vægt på, at fagets sproglige og indholdsmæssige discipliner opleves som en helhed.

Undervisningen tilrettelægges således, at der sikres en progression i forløbet.

Der arbejdes med forskellige læsestrategier: statarisk, kursorisk og læsning med paralleloversættelse, hvor formuleringer og kernesteder undersøges og verificeres i den latinske tekst.

En del af stoffet organiseres omkring et centralt tema, hvor der læses en eller flere latinske originaltekster statarisk og uddybes med antikke tekster læst kursorisk og i oversættelse. Temaet kan perspektiveres med antikke tekster eller vælges således, at det tager sit udgangspunkt i en moderne problemstilling.

Skriftligt arbejde anvendes både som arbejdsform i tilknytning til det mundtlige arbejde, projekter og it-støttet arbejde samt som selvstændig disciplin. Det skriftlige arbejde omfatter oversættelse til dansk, sammenligning af originaltekst og paralleloversættelse(r), morfologisk og syntaktisk analyse samt tekstkommentering og indholdsanalyse. Alle skriftlige arbejder afleveres og rettes elektronisk.

Tilegnelsen af latinsk grammatik og romersk historie og samfundsforhold sker på baggrund af latinske originaltekster fra perioden fra før 150 e.Kr. samt oversatte tekster fra den græske og romerske oldtid. Supplerende stof kan inddrages til at uddybe de læste latinske tekster og sætte dem ind i et større perspektiv.

Faglige mål:

Eksaminanden skal kunne

- oversætte latinske tekster til dansk og vurdere oversættelser ud fra sammenligning med den latinske tekst;
- analysere hovedelementerne i latinske tekster, morfologisk så vel som syntaktisk;
- forbinde den praktiske sprogtilegnelse med forståelsen af sammenhængen mellem oldtidens romerske sprog og kultur i bredere forstand.

Pensum: Der opgives 20 normalsider originaltekst, både poesi og prosa skal indgå med mindst 1/3, og 80 normalsider tekst i oversættelse. Disse tekstopgivelser skal godkendes af eksaminator, jf. fagets procedure for godkendelse af pensum.

Prøveform: Bunden, mundtlig dialog med forberedelse.

Der prøves i oversættelse, sproglig analyse og indholdsforståelse af et af eksaminanden opgivet tekststykke. Hvert af disse tre elementer vægter 1/3. Spørgsmål og en opgaven latinsk tekst på højst 1/3 normalside udleveres til eksaminanden ved forberedelsestidens begyndelse.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

Censur: Ekstern censur.

Omfang: Prøven varer 20 min. inkl. votering, og der gives 40 minutters forberedelsestid.

Hjælpemidler: Eksaminanden må under forberedelsen disponere over kopier af trykte udgaver af de opgivne tekster samt trykte udgaver af grammatikker, ordbøger og lignende materiale, som er opført på en særlig af studienævnet godkendt liste og offentliggjort mindst 14 dage inden eksamens afholdelse. Andet materiale af lignende karakter skal forelægges eksaminator til godkendelse. De noter, som eksaminanden udarbejder i forberedelsestiden og eventuelt

anfører på selve eksamensspørgsmålet, må medbringes til eksaminationen og frit anvendes.

Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Særlige bemærkninger: Ingen.

Latin 2 (fagelementkode: HLAA88051E)

(10 ECTS-point)

Kompetencemål:

Den studerende opnår følgende kvalifikationer:

- kan oversætte ubearbejdede latinske originaltekster med brug af fagets hjælpemidler: ordbog, grammatik og paralleloversættelse(r);
- kan sætte teksterne ind i deres historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhæng og forholde sig til deres betydning i europæisk kultur;
- kan vurdere oversættelser ud fra sammenligning med den latinske tekst;
- kan anvende morfologisk viden i den syntaktiske analyse;
- kan give en helsætningsanalyse af en latinsk helsætning;
- kan identificere centrale ord og begreber i de latinske tekster og genkende dem som fremmedord og låneord i andre sprog, herunder videnskabssprogene.

Kernestoffet er:

- latinsk ordforråd, morfologi og syntaks;
- latinske ord og begreber i de moderne europæiske sprog;
- romersk historie, samfund og kultur.

Undervisnings- og arbejdsformer:

Undervisnings- og arbejdsformen er holdundervisning med aktiv inddragelse af den studerende. Der lægges i undervisningen vægt på, at fagets sproglige og indholdsmæssige discipliner opleves som en helhed. Undervisningen tilrettelægges således, at der sikres en progression i forløbet.

Der arbejdes med forskellige læsestrategier: statarisk, kursorisk og læsning med paralleloversættelse, hvor formuleringer og kernesteder undersøges og verificeres i den latinske tekst.

En del af stoffet organiseres omkring et centralt tema, hvor der læses en eller flere latinske originaltekster statarisk og uddybes med antikke tekster læst kursorisk og i oversættelse. I temalæsningen kan indgå et projektarbejde, der afsluttes med aflevering af en skriftlig projektopgave. Temaet kan perspektiveres med antikke tekster eller vælges således, at det tager sit udgangspunkt i en moderne problemstilling.

Skriftligt arbejde anvendes både som arbejdsform i tilknytning til det mundtlige arbejde, projekter og it-støttet arbejde samt som selvstændig disciplin. Det skriftlige arbejde omfatter oversættelse til dansk, sammenligning af originaltekst og paralleloversættelse(r), morfologisk og syntaktisk analyse samt tekstkommentering og indholdsanalyse. Alle skriftlige arbejder afleveres og rettes elektronisk. Tilegnelsen af latinsk grammatik og romersk historie og samfundsforhold sker på baggrund af latinske originaltekster fra perioden fra før 150 e.Kr. samt oversatte tekster fra den græske og romerske oldtid. Supplerende stof kan inddrages til at uddybe de læste latinske tekster og sætte dem ind i et større perspektiv.

Faglige mål:

Eksaminanden skal kunne

- oversætte latinske tekster til dansk og vurdere oversættelser ud fra sammenligning med den latinske tekst;
- analysere latinske tekster, morfologisk så vel som syntaktisk præcist;
- forbinde den praktiske sprogtilægnelse med forståelsen af sammenhængen mellem oldtidens latinske sprog og kultur i bredere forstand.

Pensum: Der opgives intet pensum.

Prøveform: Eksaminanden kan vælge at aflægge prøven som:

A: Aktiv undervisningsdeltagelse.

B: Bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn.

A: Aktiv undervisningsdeltagelse:

Aktiv undervisningsdeltagelse består af deltagelse i 80 % af undervisningstimerne samt aflevering af min. 5 bundne, skriftlige afleveringsopgaver stillet i løbet af semestret, alle tilfredsstillende besvaret. 3 skriftlige opgaver kan afløses af en bunden projektopgave.

Bedømmelsesform: Bestået/ikke-bestået.

Censur: Ingen censur.

Omfang: Hver af de 5 bundne, skriftlige opgaver skal være på 1-3 normalsider. Projektopgaven skal være på 6 normalsider.

Hjælpe midler: Alle hjælpemidler må anvendes.

Gruppebestemmelser: Projektopgaven kan aflægges som gruppeopgave.

Særlige bestemmelser: For fjernundervisningshold består den aktive undervisningsdeltagelse af aflevering af 80 % af afleveringsopgaverne samt aflevering af min. 5 af de obligatoriske opgaver stillet i løbet af semestret, alle tilfredsstillende besvaret. 3 skriftlige opgaver kan afløses af en projektopgave.

Studerende, der ikke består den aktive undervisningsdeltagelse, tilmeldes automatisk den bundne, skriftlige prøve.

B: Bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn:

Der prøves i oversættelse, sproglig analyse og indholdsforståelse. Hvert af disse tre elementer vægter 1/3.

Til prøven kan eksaminanden vælge mellem to udleverede opgavesæt, et i prosa og et i poesi. Mindst et opgavesæt stilles inden for kerneperioden.

På grundlag af en latinsk originaltekst på ca. 1 normalside, suppleret med paralleloversættelse(r), evt. billedmateriale og perspektiverende tekster, skal eksaminanden besvare følgende opgaver:

Oversættelsesopgaver: en oversættelse af et afsnit samt en vurdering af oversættelse(r) ud fra sammenligning med den latinske originaltekst.

Sproglige opgaver, herunder bestemmelse af former og syntaktisk analyse.

Fortolkningsopgaver: tekstkommentering, emnebehandling og evt. analyse og perspektivering af et antikt romersk monument.

Oversættelsesopgaverne, de sproglige opgaver og to af fortolkningsopgaverne er obligatoriske.

Bedømmelsesform: Bestået/ikke-bestået.

Censur: Intern censur.

Omfang: 4 timer.

Hjælpe midler: Alle hjælpemidler må anvendes.

Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Særlige bestemmelser: Ingen.

Latin 3 (fagelementkode: HLA A88061E)

(10 ECTS-point)

Kompetencemål:

Den studerende opnår følgende kvalifikationer:

- kan oversætte ubearbejdede latinske originaltekster med brug af fagets hjælpemidler: ordbog, grammatik og paralleloversættelse;
- kan vurdere oversættelser ud fra sammenligning med den latinske originaltekst; kan anvende viden om latinsk morfologi, syntaks og semantik til at beskrive og analysere det latinske sprog;
- kan udnytte sin viden om det latinske sprog til at genkende og forklare fremmedord og videnskabelige fagbegreber i øvrigt;
- kan analysere og fortolke latinske tekster i deres historiske kontekst og perspektivere dem i forhold til såvel den antikke som senere europæisk kultur;
- kan identificere, forklare og forholde sig til væsentlige værdier, begreber og tanker i antikken;
- kan vise, hvorledes antikken har betydning i senere europæisk kultur.

Kernestoffet er:

- latinsk ordforråd, orddannelse, morfologi, syntaks, sproghistorie, semantik og stilistik;
- centrale latinske begreber inden for filosofi, politik, retorik og historie;
- væsentlige sider af romersk historie, samfundsforhold og kulturhistorie og deres betydning i senere europæisk kultur.

Undervisnings- og arbejdsformer:

Undervisnings- og arbejdsformen er holdundervisning med aktiv inddragelse af den studerende. Der lægges i undervisningen vægt på, at fagets sproglige og indholdsmæssige discipliner opleves som en helhed.

Der arbejdes med forskellige læsestrategier: statarisk, kursorisk og læsning med paralleloversættelse, hvor formuleringer og kernesteder undersøges og verificeres i den latinske tekst.

En del af stoffet kan organiseres omkring et centralt tema, hvor der læses en eller flere latinske originaltekster statarisk og uddybes med antikke tekster læst kursorisk og i oversættelse. Temaet perspektiveres med antikke tekster eller vælges således, at det tager sit udgangspunkt i en moderne problemstilling.

Skriftligt arbejde anvendes både som arbejdsform i tilknytning til det mundtlige arbejde, projekter og it-støttet arbejde samt som selvstændig disciplin. Det skriftlige arbejde omfatter oversættelse til dansk, morfologisk og syntaktisk analyse, sammenligning af originaltekst og paralleloversættelse samt tekstkommentering og indholdsanalyse. Alle skriftlige arbejder afleveres og rettes elektronisk. Tilegnelsen af latinsk grammatik og romersk historie og samfundsforhold sker på baggrund af latinske filosofiske, retoriske, historiske, politiske og poetiske originaltekster fra perioden fra før 150 e.Kr. samt oversatte tekster fra den græske og romerske oldtid. Supplerende stof kan inddrages, således at kernestoffet perspektiveres og uddybes med tekster, monumenter og/eller synsvinkler fra andre perioder. I det supplerende stof indgår endvidere faglitteratur, som uddyber nogle af de emner, der arbejdes med.

Faglige mål:

Eksaminanden skal kunne

- oversætte latinske tekster til dansk fejlfrit og vurdere oversættelser ud fra sammenligning med den latinske tekst;
- analysere latinske tekster fejlfrit, morfologisk så vel som syntaktisk;
- perspektivere den praktiske sprogtilegnelse til forståelsen af sammenhængen mellem oldtidens latinske sprog og kultur i bredere forstand;
- behandle centrale sproglige og kulturelle fænomener præcist.

Pensum: Der opgives intet pensum.

Prøveform: Eksaminanden kan vælge at aflægge prøven som:

A: I) Aktiv undervisningsdeltagelse + II) bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn.

B: I) Bunden mundtlig dialog med forberedelse + II) bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn.

A.I: Aktiv undervisningsdeltagelse:

Aktiv undervisningsdeltagelse består af

- 1) aktiv deltagelse i 80 % af undervisningstimerne samt
- 2) aflevering af min. 5 bundne, skriftlige afleveringsopgaver stillet i løbet af semestret, alle tilfredsstillende besvaret.

Omfang: Hver af de 5 skriftlige opgaver skal være på 2-4 normalsider.

Censur: Ingen censur.

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået

Hjælpemidler: Alle hjælpemidler må anvendes.

Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Særlige bestemmelser: For fjernundervisningshold består den aktive undervisningsdeltagelse af aflevering af 80 % af afleveringsopgaverne samt aflevering af min. 5 af de obligatoriske opgaver stillet i løbet af semestret, alle tilfredsstillende besvaret.

Studerende, der ikke består den aktive undervisningsdeltagelse, tilmeldes automatisk prøveform B: bunden, mundtlig dialog med forberedelse + bunden, skriftlige prøve på universitetet under tilsyn.

A.II: Bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn:

Der prøves i oversættelse, sproglig analyse og indholdsforståelse. Hvert af disse tre elementer vægter 1/3.

Til prøven kan eksaminanden vælge mellem to udleverede opgavesæt, et i prosa og et i poesi. Mindst et opgavesæt stilles inden for kerneperioden.

På grundlag af en latinsk originaltekst på ca. 1 1/2 normalside, suppleret med paralleloversættelse(r), samt evt. billedmateriale og perspektiverende tekster, skal eksaminanden besvare følgende opgaver:

Oversættelsesopgaver: en oversættelse af et afsnit samt en vurdering af oversættelse(r) ud fra sammenligning med den latinske originaltekst.

Sproglige opgaver, herunder bestemmelse af former og syntaktisk analyse.

Fortolkningsopgaver: tekstkommentering, emnebehandling samt evt. analyse og perspektivering af et antikt græsk monument.

Oversættelsesopgaverne, de sproglige opgaver og to af fortolkningsopgaverne er obligatoriske.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

Censur: Ekstern censur.

Omfang: 5 timer.

Hjælpemidler: Alle hjælpemidler må anvendes.

Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Særlige bestemmelser: Det er kun muligt at aflægge den skriftlige prøve, såfremt den aktive undervisningsdeltagelse er

bestået.

B.I: Bunden, mundtlig dialog med forberedelse:

Ca. 1/2 normalside tekst udleveres til eksaminanden ved forberedelsestidens begyndelse.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

Censur: Intern censur.

Omfang: Prøven varer 30 min. inkl. votering, og der gives 60 minutters forberedelsestid.

Hjælpemidler: Eksaminanden må under forberedelsen disponere over trykte udgaver af grammatikker, ordbøger og lignende materiale, som er opført på en særlig af studienævnet godkendt liste og offentliggjort mindst 14 dage inden eksamens afholdelse. Andet materiale af lignende karakter skal forelægges eksaminator til godkendelse. De noter, som eksaminanden udarbejder i forberedelsestiden og eventuelt anfører på selve eksamensspørgsmålet, må medbringes til eksaminationen og frit anvendes.

Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Særlige bemærkninger: Studerende, der ikke består den mundtlige prøve, afmeldes automatisk den skriftlige prøve.

B.II: Bunden, skriftlig prøve på universitetet under tilsyn:

Der prøves i oversættelse, sproglig analyse og indholdsforståelse. Hvert af disse tre elementer vægter 1/3.

Til prøven kan eksaminanden vælge mellem to udleverede opgavesæt, et i prosa og et i poesi. Mindst et opgavesæt stilles inden for kerneperioden.

På grundlag af en latinsk originaltekst på ca. 1 1/2 normalside, suppleret med paralleloversættelse(r), samt evt. billedmateriale og perspektiverende tekster, skal eksaminanden besvare følgende opgaver:

Oversættelsesopgaver: en oversættelse af et afsnit samt en vurdering af oversættelse(r) ud fra sammenligning med den latinske originaltekst.

Sproglige opgaver, herunder bestemmelse af former og syntaktisk analyse.

Fortolkningsopgaver: tekstkommentering, emnebehandling samt evt. analyse og perspektivering af et antikt romersk monument.

Oversættelsesopgaverne, de sproglige opgaver og to af fortolkningsopgaverne er obligatoriske.

Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.

Censur: Ekstern censur.

Omfang: 5 timer.

Hjælpemidler: Alle hjælpemidler må anvendes.

Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Særlige bestemmelser: Det er kun muligt at aflægge den skriftlige prøve, såfremt den mundtlige prøve er bestået.

Godkendelse.

Godkendt af Studienævnet ved Saxo-instituttet, København d. 16. juni 2008.

Godkendt af Dekanen ved Det Humanistiske Fakultet d. 29. august 2008.

Kirsten Refsing
Dekan

/Annette Moe
Studiechef

Rettet udgave godkendt af dekanen ved Det Humanistiske Fakultet den 22. september 2015.

Ulf Hedetoft
Dekan

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Annette Moe', written in a cursive style.

/Annette Moe
Studiechef